

732 3874

ДО

СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ОТГОВОРИ

на ДИМИТРИНКА ХРИСТОВА СТАМАТОВА – кандидат за административен
ръководител на Административен съд – Ямбол

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Представям на Вашето внимание отговори на въпросите, поставени ми от
БЪЛГАРСКИЯ ИНСТИТУТ ЗА ПРАВНИ инициативи с вх. № ВСС-7646/17.01.2023 г.

Въпрос № 1:

Какво е Вашето мнение за течащата в публичното пространство дискусия за промени в Конституцията на Република България в частта за съдебната власт? Какъв е релевантният начин да се чуе мнението на магистратите в този процес?

Съдебната система няма право на законодателна инициатива, поради което единственият начин да се чуе мнението на магистратите е чрез обсъждане и изразяване на становища по вече изготвени и внесени законопроекти, като това следва да стане на общи събрания на самите магистрати или чрез участия в работните групи, изработващи тези законопроекти.

Въпрос № 2:

На 11.10.2022 г. СК на ВСС взе решение да не прилага нито един от 4-те разработени модела за реформа на съдебната карта. Какво е Вашето мнение по въпроса? Смятате ли, че концепцията за общностния съд с по-висока ангажираност на съдиите в

живота на дадена общност може да бъде алтернатива за преформатиране на съдебната карта?

Реформата на съдебната карта е въпрос, който стои на дневен ред от доста време. Решаването му обаче изисква много сериозна преценка, като на първо място следва да бъдат поставени не интересите на държавата (най-вече свързани с намаляване на разходите), а тези на гражданите, на които следва да се осигури достъп до правосъдие. Смятам, че на този етап все още не е намерена формулата, която да осигури необходимият баланс. Следва да се има предвид и обстоятелството, че административните съдилища осигуряват защитата на гражданите от действията, респ. бездействията на администрацията и в този смисъл едно закриване на такива съдилища би довело до ограничаване на гражданите от достъп до правосъдие. Концепцията за общностния съд намирам за неприложима в административното правосъдие.

Въпрос № 3:

Проблемът с неравномерната натовареност е повсеместен и все още не е намерена формулата, чрез която да се постигне баланс между отделните съдебни райони. Какви са Вашите виждания за въвеждане на инструменти (от нормативен и организационен характер) за постигане на по-равномерна натовареност между органите на съдебната власт и отделните магистрати?

Този проблем също не е нов. Натовареността следва да се разглежда не само като брой дела за разглеждане, но и като сложност на тези дела. В административното правораздаване по-равномерна натовареност между отделните съдилища може да се постигне чрез промяна в подсъдността (каквато вече беше направена) и чрез промени в щатната численост на магистратите, а при временна необходимост – и чрез командироване. Това обаче се отнася само до броя на делата. За да се постигне приблизително еднаквото натоварване, системата за случайно разпределение на делата следва да отчита още при самото разпределение не само броя, но и фактичката и правната им сложност.

Въпрос № 4:

Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса – смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т. нар. „трима големи“?

Да, разликата във възнагражденията между инстанциите е твърде голяма и трябва да бъде намалена. Намирам, че независимо от начина, по който ще се

определят възнагражденията в отделните нива на системата, е необходимо закрепването на критериите за това.

Въпрос № 5:

В контекста на миналия на първо четене законопроект за задължителна медиация по някои видове дела, смятате ли, че процедурата по медиация може да се приложи и в рамките на административното производство?

Медиацията е предвидена и по отношение на административните дела, но считам, че приложението ѝ би било твърде ограничено, предвид характера на самите правоотношения. В АПК е предвидено и споразумението като форма на доброволно уреждане на спора, но в Административен съд – Ямбол от създаването му до момента със споразумение е приключило едно единствено дело.

Въпрос № 6:

През 2016 г. в ЗСВ бяха приети промени, които закрепиха законово определени параметри на съдийското самоуправление. Вече изминаха повече от 5 години от действието на тези текстове. Какво е Вашето мнение за приложението им на практика? Как се реализира съдийското самоуправление в съда, където правораздавателите понастоящем?

На съдийското самоуправление не трябва да се гледа като средство за противопоставяне на съдиите и административния ръководител, нито пък като форма на прехвърляне на отговорността от председателя към общото събрание. Напротив, то действа по-скоро като коректив. В Административен съд – Ямбол всички въпроси, които засягат дейността на съдиите се поставят на обсъждане. По този начин например за определени групите дела, тричленните съдебни състави и пр.

Въпрос № 7:

На стр. 13 от концепцията си споделяте, че винаги сте насърчавали съдиите и съдебните служители да изразяват становищата си по въпросите, които ги касаят на ОС. Можете ли да дадете пример от предходния Ви мандат като административен ръководител за случай, в който сте променили мнението си по даден въпрос във връзка с администрирането на съда вследствие на обсъждане на проблема на ОС?

Да, намирам за правилна практиката да обсъждам със съдиите, а когато се касае за деловодната работа - и със служителите, всички въпроси, които възникват в процеса на работата. Понякога това става в неформална обстановка, а не непременно на свикано общо събрание. Така например, след обсъждане на предложението, направено от деловодителите и съдебните секретари, беше изменена заповедта, с която първоначално беше определена организацията в съда относно обработването

на делата съобразно изискванията, въведени с чл. 360ж от ЗВС, като се грие всъщност тяхното предложение, което беше по-удачно.

Въпрос № 8:

Какво правите, за да насърчавате и популяризирате използването на електронното досие и другите електронни услуги на съда?

В Административен съд – Ямбол както адвокатите, така и страните по делата и вещите лица винаги са се използвали преимуществено електронния достъп до делата. Преписи на хартиен носител почти не се издават, тъй като много рядко се искат такива. Страните се информират за възможностите да получат документите на електронен носител или на посочената от тях електронна поща.

Отделно от това, на интернет страницата на съда са публикувани съобщения, в които са посочени електронните адреси, на които страните могат да изпращат документи, както и съобщение, че Административен съд Ямбол е присъединен към Системата за сигурно електронно връчване на Държавна агенция „Електронно управление“. Със същото съобщение административните органи, лицата, осъществяващи публични функции и организациите, предоставящи обществени услуги, организациите и адвокатите, участници в производствата са уведомени, че следва задължително да посочат електронен адрес, съгласно Закона за съдебната власт в производствата пред съд за призоваване и подаване на документи и съобщения. Административните органи, органите на съдебната власт, лицата, осъществяващи публични функции, и организациите, предоставящи обществени услуги са приканени да предоставят административните преписки и доказателства на електронен носител или e-mail, а жалбоподателят, както и всички заинтересовани граждани, които са привлечени или встъпили като страни, за призоваване и получаване на документи и съобщения, свързани със започнало производство, могат да предоставят на съда информация за наличие на персонален профил в системата за сигурно електронно връчване или електронен адрес, който позволява получаване на съобщение, съдържащо информация за изтегляне на съставения документ от информационната система за връчване.

С УВАЖЕНИЕ

(Д. СТАМАТОВА)